

Protokoll från Västra Götalandsregionen

Protokoll från regionstyrelsen den 27 januari 2015

Tid: kl. 9.30–11.35

Plats: Sessionssalen, Residenset, Vänersborg

Närvarande

Beslutande

Johnny Magnusson (M), ordförande
Helén Eliasson (S), vice ordförande
Claes Redberg (S) ersättare för Håkan Linnarsson (S)
Alex Bergström (S)
Karin Engdahl (S)
Lena Hult (S)
Martin Andréasson (M)
Gunilla Levén (M)
Annika Tännström (M)
Heikki Kllaavuniemi (SD)
Birgitta Losman (MP)
Jonas Andersson (FP)
Eva Olofsson (V)
Kristina Jonäng (C)
Monica Selin (KD)

Ersättare

Anne-Charlotte Karlsson (S)
Lena Malm (S)
Jim Aleberg (S)
Linn Brandström (M)
Marith Hesse (M)
Lars Holmin (M)
Matz Dovstrand (SD)
Tony Johansson (MP)
Tina Ehn (MP)
Birgitta Adolfsson (FP)
Jan Alexandersson (V)
Cecilia Andersson (C)
Conny Brännberg (KD)

Justerare

Helén Eliasson (S)

Datum och ort för justering

Den 27 januari 2015 i Vänersborg

Underskrifter

Sekreterare: Frida Bjurström
Frida Bjurström

Ordförande: Johnny Magnusson
Johnny Magnusson

Justerare: Helén Eliasson
Helén Eliasson

Politiska sekreterare

Bijan Zainali (S)
Louise Åsenfors (S), delvis
Dan Åberg (M)
Torbjörn Colling (M)
Maria Andersson (C)
Max Törnqvist (C)
Emmyly Bönfors (C)
Pär Lundqvist (FP)
Nanna Siewerts Tulinius (FP)
Jenny Svanergren (MP)
Kristina Körnung (MP)
Niklas Theodorsson (V)
Lena Karlsson (V)
Michael Kihlström (KD)
Matteus Enholm (SD)

Övriga närvarande

Ann-Sofi Lodin, regiondirektör
Marina Olsson, personaldirektör
Joakim Björck, ekonomidirektör
Bengt Sätterskog, administrativ direktör
Susanne Hillberger, kommunikationsdirektör
Boris Ståhl, stabschef
Eva Arrdahl, direktör ägarstyrning
Elisabet Ericson, administrativa avdelningen
Lina Kolsmyr, administrativa avdelningen
Niklas Samsioe, kommunikationsavdelningen
Vilhelm Rundqvist, revisionsdirektör, kl. 9.30–9.50
Max Falk, regionutvecklingssekretariatet, kl. 9.30–11.10
Lars Hillerström, ekonomiavdelningen
Hans Sandqvist, Västfastigheter kl. 9.30–10.45
Claes-Håkan Björklund, hälso- och sjukvårdsavdelningen
Frida Bjurström, sekreterare

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Västra Götalandsregionens anslagstavla på Regionens Hus på Östergatan i Vänersborg.

Regionstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2015-01-27

Datum när anslag sätts upp: 2015-01-29

Datum när anslag tas ned: 2015-02-20

Förvaringsplats för protokollet: Regionens Hus, Östergatan 1, Vänersborg

Underskrift: Frida Bjurström
Frida Bjurström

Genomgång av dagens ärenden

Genomgång av dagens ärenden kl. 9.30–11.10

Föredragningar

- Ärende 1 – Projekt Nytt Regionens Hus i Göteborg, Joakim Björck
- Ärende 7 – Västra Götalandsregionens representanter i dialog med förhandlingsmännen för "Sverigeförhandlingen", Max Falk

Mötesuppehåll

Uppehåll för gruppmöten kl. 11.10–11.25

Beslutssammanträde

Beslut av ärendena 1-11 på föredragningslistan kl.11.25–11.35

Informationsärenden

Genomgång av informationsärenden:

- Uppsiktsplikten, Vilhelm Rundqvist, kl. 9.35– 9.50
- Information från regiondirektören, kl. 9.50–10.10

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 18

Yttrande över motion av Birgitta Adolfsson (FP) om fria resor inom kollektivtrafiken i samband med besök vid sjukvården i Västra Götaland

Diarienummer RS 1360-2013

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Kollektivtrafiknämnden får i uppdrag att utreda frågan om fria sjukresor inom Västra Götalandsregionens kollektivtrafik inom ramen för det fortsatta arbetet med steg 1 i pris- och sortimentsstrategin.
2. Motionen anses besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Birgitta Adolfsson (FP) har i en motion från september 2013 föreslagit att skriftliga kallelser till besök inom hälso- och sjukvården ska gälla som färdbevis inom Västra Götalandsregionens kollektivtrafik.

Motionen har remitterats till kollektivtrafiknämnden, Västtrafik AB och hälso- och sjukvårdsutskottet för sammanställning och förslag till yttrande. Den sammanfattande bedömningen är att det kommer att krävas en anpassning av såväl sjukresoreglementet som rutiner inom kollektivtrafiken om skriftliga kallelser ska godkännas för fria sjukresor till sjukvården. Ett eventuellt beslut om fria sjukresor inom kollektivtrafiken behöver därför föregås av en utredning som noggrant klargör både ekonomiska och administrativa konsekvenser men också belyser vad ett eventuellt införande av kallelseåkning skulle innebära ur ett patientperspektiv.

Beredning

Kollektivtrafiknämnden har behandlat ärendet den 12 december 2013.

Styrelsen för Västtrafik har behandlat ärendet den 18 december 2013.

Hälso- och sjukvårdsutskottet har behandlat ärendet den 17 december 2014.

Beslutsunderlag

- Kollektivtrafiknämndens beslut 2013-12-12, § 66
- Styrelsen för Västtrafik AB:s beslut 2013-12-18, § 118.4
- Tjänsteutlåtande daterat 2014-12-09
- Hälso- och sjukvårdsutskottets beslut 2014-12-17, § 192

Skickas till

Kollektivtrafiknämnden

Ulrika Bokeberg

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen för kännedom

Styrelsen för Västtrafik AB för kännedom

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 19

Yttrande över motion av Roland Abwin (SVG) om hälsofrämjande kultursatsningar

Diarienummer RS 418-2011

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Regionstyrelsen får i uppdrag att bevaka utvärderingen av Region Skånes projekt Kultur på recept 2.0 – Skånemodellen, för att återuppta frågan om hälsofrämjande kultursatsningar om ny kunskap framkommer.
2. Motionen avslås.

Sammanfattning av ärendet

Roland Abwin (SVG) har i en motion från maj 2011 föreslagit att regionstyrelsen får i uppdrag att:

- införa ett system med kultur på recept
- i samråd med kulturnämnden ta fram ett förslag till nytt kulturstöd för förskola och skola

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsutskottet som in sin tur har remitterat motionen till folkhälsokommittén och kulturnämnden. Den sammantagna bedömningen är att kultur är en viktig faktor för hälsa och att det finns olika former för kulturutövning. Inom flera landsting kan man se goda exempel på hur kultur kan användas som ett komplement till den medicinska vården. Kultur på recept som organisationsform har dock ännu inte tillräckligt med vetenskapligt stöd och i dagsläget saknas även en kvalitetssäkring ur ett jämlikhetsperspektiv.

I samband med genomförandet av en bifallen motion om kultur i vården (diarienummer RS 1350-2014), är tanken att en tvärssektoriell arbetsgrupp ska inrättas med uppgift att ta initiativ till och samordna aktiviteter kring kultur i vården. Som en del i detta uppdrag bör arbetsgruppen få i uppdrag att bevaka utvärderingen av Region Skånes projekt Kultur på recept 2.0 – Skånemodellen, för att återuppta frågan om hälsofrämjande kultursatsningar om ny kunskap framkommer.

Beredning

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 24 oktober 2012 beslutat att remittera motionen till kulturnämnden och folkhälsokommittén för ytterligare beredning.

Kulturnämnden har behandlat ärendet den 1 februari 2013.

Folkhälsokommittén har behandlat ärendet den 30 maj 2013.

Hälso- och sjukvårdsutskottet har behandlat ärendet den 17 december 2014.

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

Beslutsunderlag

- Motion daterad 2011-05-12
- Hälsa- och sjukvårdsutskottets beslut 2012-10-24, § 189
- Yttrande från kulturnämnden daterat 2013-02-01, § 3
- Yttrande från folkhälsokommittén daterat 2013-05-30, § 93
- Tjänsteutlåtande daterat 2014-11-25
- Hälsa- och sjukvårdsutskottets beslut 2014-12-17, § 199

Skickas till

Ann Söderström
Hälsa- och sjukvårdsstyrelsen
Folkhälsokommittén för kännedom
Kulturnämnden för kännedom

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 20

**Årsredovisning för regionstyrelsen och regionfullmäktige
2014**

Diarienummer RS 10-2015

Beslut

1. Regionstyrelsen godkänner årsredovisningen för 2014.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisningen omfattar uppföljning av de mål och uppdrag som regionfullmäktige gett regionstyrelsen för 2014 samt uppföljning av verksamhet, ekonomi och personal. Uppföljning av målen med stöd av indikatorer redovisas i koncernens årsredovisning.

Det ekonomiska resultatet för regionfullmäktige per den 31 december 2014 uppgår till +11,8 mnkr och för regionstyrelsen, inklusive förvaltningen regionkansliet, +249,9 mnkr.

I december 2014 hade förvaltningen sammanlagt 1075 anställda (inklusive politiska sekreterare) vilket motsvarar 980 årsarbetare netto.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2015-01-20
- Årsredovisning för regionstyrelsen och regionfullmäktige

Skickas till

Joakim Björck, för åtgärd
Peter Detterberg, för åtgärd
Anita Wessman
Avdelningschefer regionkansliet för kännedom
Regiondirektörens stab för kännedom

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 21

Återrapportering av budgetuppdrag

Diarienummer RS 12-2015

Beslut

1. Regionstyrelsen förklarar att redovisade budgetuppdrag är fullgjorda.
2. Informationen i övrigt noteras.

Sammanfattning av ärendet

Personalutskottet har den 6 maj 2014, § 65 och 68 behandlat budgetuppdrag från 2011-2014 och beslutat att de ska återrapporteras till regionstyrelsen.

Föregående års budgetuppdrag redovisas i årsredovisningen. Någon rutin för hur äldre budgetuppdrag ska redovisas har aldrig fastställts.

Regionkansliets ärendesamordningsgrupp har föreslagit att återrapporteringar av äldre budgetuppdrag samlas ihop och redovisas 1-2 gånger per år.

Underlag

- Personalutskottets beslut 2014-05-06, § 65 och 68
- Tjänsteutlåtande daterat 2014-01-26

Skickas till

Personalutskottet

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 22

Bifallen motion – Kultur i vården

Diarienummer RS 1350-2014

Beslut

1. Regiondirektören får i uppdrag att inrätta en tvärsektoriell arbetsgrupp som ska samordna aktiviteter kring kultur i vården och ta fram en katalog för kulturprogram riktad till vårdens aktörer/institutioner.
2. Arbetsgruppen får i uppdrag att bevaka utvärderingen av Region Skånes projekt Kultur på recept 2.0 – Skånemodellen, för att återuppta frågan om hälsofrämjande kultursatsningar om ny kunskap framkommer.

Sammanfattning av ärendet

Karin Greenberg (C) har i en motion från april 2012 efterfrågat ett system för kultur på recept som komplement till ordinarie rehabilitering och sjukvård. Regionfullmäktige har den 27 november 2012, § 212, bifallet motionen.

Regionstyrelsen har skickat motionen till kulturnämnden för verkställande. Kulturnämnden har den 20 mars 2014, § 15, som ett led i arbetet med att genomföra motionens förslag, föreslagit att regionstyrelsen ska ta initiativ till en tvärsektoriell styrgrupp med representanter från kulturnämndens, folkhälsokommitténs och hälso- och sjukvårdsutskottets sekretariat/kanslier för att utveckla samarbetsmetoder för långsiktiga satsningar, informera och bilda nätverk samt finna former för samverkan i dessa frågor med kommunalförbunden.

Beredning

Hälso- och sjukvårdsutskottet har behandlat ärendet den 17 december 2014.

Beslutsunderlag

- Kulturnämndens beslut 2014-03-20, § 15
- Hälso- och sjukvårdsutskottets beslut 2014-12-17, § 198

Skickas till

Ann Söderström
Hälso- och sjukvårdsstyrelsen
Kulturnämnden
Folkhälsokommittén
Kommunalförbunden – för kännedom

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 23

Västra Götalandsregionens representanter i dialog med förhandlingsmännen för "Sverigeförhandlingen"

Diarienummer RS 3273-2014

Beslut

1. Regionstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i regionstyrelsen, samt ordförande för regionutvecklingsnämnden att företräda Västra Götalandsregionen i dialogen med förhandlingsmännen för regeringsuppdraget "Sverigeförhandlingen".

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen har kontaktats av representanter för regeringen och regeringskansliet angående den så kallade Sverigeförhandlingen.

Sverigeförhandlingen är ett regeringsuppdrag som främst handlar om att hitta finansieringslösning för stambanorna Stockholm-Malmö (mål restid 2,5 h) och Stockholm-Göteborg (mål restid 2 h). Därtill uttalas att kollektivtrafikåtgärder ska genomföras i storstäderna Göteborg, Stockholm och Malmö som gynnar ett utökat bostadsbyggande och som ger nyttor.

Västra Götalandsregionen utser för egen del representanter med mandat att föra dialog med de utsedda förhandlingsmännen.

Under mötet enas regionstyrelsen om att utse regionstyrelsens ordförande och vice ordförande samt ordförande för regionutvecklingsnämnden att företräda Västra Götalandsregionen i dialogen med förhandlingsmännen för regeringsuppdraget "Sverigeförhandlingen".

Beredning

Regionstyrelsen har bordlagt ärendet den 13 januari 2015.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2015-01-02
- Regionstyrelsens beslut 2015-01-13, § 9

Skickas till

Fredrik Adolfsson
Max Falk
Regeringskansliet

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 24

Skrivelse till regeringen om skattebefrielse av biogas

Diarienummer RS 183-2014

Beslut

1. Regionstyrelsen godkänner skrivelsen ”Västra Götalandsregionen förespråkar fortsatt skattebefrielse för biogas” och skickar den till finansdepartementet och miljödepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Skattebefrielsen för biogas till transport gäller till utgången av 2015. Det innebär osäkra ekonomiska villkor för biogasutvecklingen i dagsläget. Regeringen har aviserat att de ska utreda hur skattebefrielsen kan ersättas med ett kvotpliktssystem. Biogasbranschen ser en stor risk med att inkludera biogas redan 2016 i ett kvotpliktssystem eftersom de gasformiga bränslena ännu inte har samma förutsättningar på marknaden som de flytande förnybara drivmedlen. Branschen vill istället ha en förlängd skattebefrielse för biogas till 2020 och menar att det finns argument och en framkomlig väg för detta, om regeringen vill driva frågan på EU-nivå. Beslutet om att ansöka om fortsatt skattebefrielse fattas av finansdepartementet. Kvotpliktssystemet utreds av miljödepartementet.

Frågan ligger i linje med Västra Götalandsregionens nationella påverkansagenda – område klimatarbetet – genom att förbättra förutsättningarna på regional nivå genom beslut på nationell nivå om långsiktiga och tydliga incitament för produktion och användning av biogas.

Beredning

Beredningen för hållbar utveckling har behandlat ärendet den 28 november 2014, § 117.

Beslutsunderlag

- Beredningen för hållbar utvecklings beslut 2014-11-28, § 117
- Förslag till skrivelse daterad 2015-01-15
- Tjänsteutlåtande daterat 2015-01-15

Skickas till + skrivelse

Miljödepartementet
Finansdepartementet

Skickas till

Beredningen för hållbar utveckling
Peter Holmberg
Hanna Jönsson

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 25

Yttrande över "Kungörande och granskning av järnvägsplan för Västlänken, en tunnel för pendel- och regiontåg i Göteborgs stad och Mölndals stad, Västra Götalands län"

Diarienummer RS 913-2012

Beslut

1. Regionstyrelsen avger yttrande enligt upprättat förslag med redaktionella justeringar.

Deltar inte i beslutet

Heikki Klaavuniemi (SD) deltar inte i beslutet med hänvisning till en protokollsanteckning (bilaga § 25) som regionstyrelsen medger får bifogas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss från Trafikverket. På grund av att tiden för ärendets hantering inte medgav en diskussion i beredningen för hållbar utveckling har ärendet beretts på tjänstemannanivå inför beslut i regionstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Förslag till yttrande daterat 2015-01-15
- Tjänsteutlåtande daterat 2015-01-15

Skickas till + yttrande

Trafikverket

Skickas till

Max Falk

Beredningen för hållbar utveckling för kännedom

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 26

**Yttrande över remiss om eventuell samfinansiering av
professur**

Diarienummer RS 3183-2014

Beslut

1. Regionstyrelsen avger yttrande enligt upprättat förslag till Göteborgs stad.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen har fått möjlighet att yttra sig över remiss från Göteborgs Stad avseende eventuell samfinansiering av en gästprofessur för forskning om den demokratiska rättsstaten vid Göteborgs Universitet.

Beredning

Regionkansliet har tagit fram ett förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Förslag till yttrande daterat 2015-01-21
- Tjänsteutlåtande daterat 2015-01-27

Skickas till + yttrande

Göteborgs stad – stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Skickas till

Valter Lindström
Maria Björn

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Protokoll från regionstyrelsen, 2015-01-27

§ 27

Anmälningssärenden

Diarienummer RS 40-2015

Beslut

1. Sammanställningen över anmälningssärenden läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Samma text som i tjänsteutlåtandet och eventuell tillkommande information under mötet.

Beslutsunderlag

- Sammanställning över anmälningssärenden 2015-01-19

Ordförande: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
--	---	------------	------------------------

Vänersborg 2015-01-22

Regionstyrelsen Västra Götalandsregionen ärende 9 mötet 2015-01-27
"Yttrande över Kungörande och granskning av Järnvägsplan för Västlänken"
(Remiss från Trafikverket)

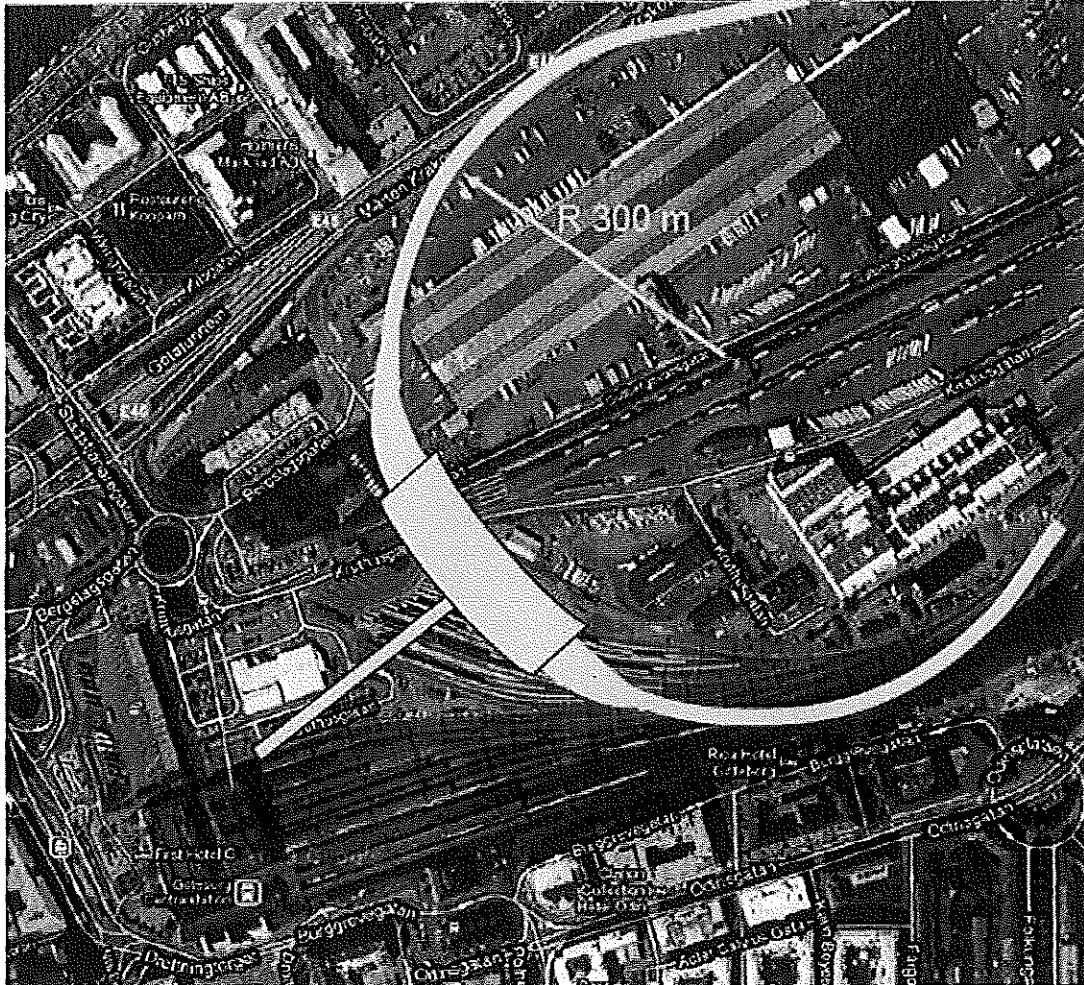
Sverigedemokraterna i Västra Götalandsregionen deltar ej i beslutet.
Röstförklaring till ställningstagande i Regionstyrelsen

Samhällsekonomisk nytta?

Av olika framtagna alternativa lösningar på genomgående järnvägstrafik i Göteborg (det finns 9 alternativa lösningar) är Västlänken det med sämst samhällsekonomisk lönsamhet. Den så kallade nettonuvärdeskvoten för det alternativ som kom att förordas av Banverket (Västlänken via Haga-Korsvägen) blev -0,57. Nettonuvärdeskvoten är en beräkning på hur mycket en investering ger tillbaka per satsad krona. Västlänkens NNK är negativ, innebärande att projektet ger en samhällsekonomisk förlust. De samhällsekonomiska intäkterna är bara hälften av kostnaderna. Trafikverket sammanfattar projektet "Det övergripande transportpolitiska målet uppfylls inte eftersom målet om samhällsekonomisk effektivitet inte är uppfyllt"

Här tänker man genomföra ett projekt som inte har en nytta som står i proportion till de kostnader som läggs ner. Samtidigt finns det andra investeringar med hög lönsamhet som inte kommer till stånd. Detta agerande är oansvarigt och ett slöseri med skattemedel.

Långt billigare lösningar är till exempel "Förstärkningsalternativet" där antalet spår i nuvarande Centralstation ökas från 16 till 24. Sedan finns alternativet med en vänd slinga inom stationsområdet samt fler spår genom Gårda. Den sistnämnda lösningen beräknas kosta mellan 6-11 miljarder. Med dessa kostnadsnivåer behövs inte ens trängselskatten som finansiering av Västsvenska paketet.

En vändslinga i centralstationsområdet beräknas till cirka 3 miljarder i kostnad.

Riksrevisionens hårda kritik mot Västlänken

Riksrevisionen skriver : "Nödvändiga tilläggsinvesteringar, till en kostnad om tiotals miljarder kronor, saknas i beslutsunderlagen. Västlänken beräknas kosta 20 miljarder kronor att bygga men det saknas information om nödvändiga tilläggsinvesteringar som uppgår till mellan 20 och 35 miljarder kronor. Dessa tilläggsinvesteringar är nödvändiga för att kunna förtäta tågtrafiken som är ett av målen med att bygga Västlänken."

Riksrevisionen fortsätter:

"I själva verket är mängden tåg som går att rymma i Västlänken inte större än vad som kommer rymmas på den befintliga Göteborgs central redan 2013. Eftersom kapaciteten på Västlänken är beroende av kapaciteten på de tungt belastade omgivande spåren in mot Göteborg innebär utbyggnaden i sig ingen praktisk möjlighet att öka antalet tåg, trots att detta är det huvudsakliga skälet till utbyggnaden.

För att med Västlänken kunna bibehålla den trafik som den befintliga säckstationen på Göteborgs central i dagsläget kan hantera så krävs kompletterande investeringar som ännu inte är utredda eller beslutade. Även jämförelsescenariot innebär alltså att ytterligare kompletterande investeringar tillkommer. Dessa kompletterande investeringar krävs framförallt i Västlänkens södra ände. Detta är ett resultat av att järnvägssystemet i Göteborg inte är anpassat till den omfattande genomgående trafik som Västlänken möjliggör. Det finns fler spår som ansluter norr om staden än vad det finns söder om staden. Med en säckstation spelar detta mindre roll eftersom all trafik från en bana kan vända tillbaka och trafikera samma bana igen. En genomgående station innebär dock att det blir en för stor mängd tåg som genom Västlänken kommer norrifrån för att de ska kunna hanteras på banorna söderut. Det gör att infrastrukturen behöver anpassas för att ge tåg möjlighet att vända redan strax söder om Göteborg, exempelvis i Mölndal.”

När man läser Riksrevisionens kritik drar man slutsatsen att det vore bättre att inte bygga Västlänken utan att enbart göra de investeringar på järnvägsinfarterna till Göteborg på 20-35 miljarder som RRV diskuterar.

Fakta om resande

Inpendlingen till Göteborg sker till cirka 75 procent med bil, 15 procent med buss och 10 procent med tåg. En ökning av resandet med pendeltåg anses av många politiker vara önskvärd och Västlänken anses skapa en kraftig ökning av resandet.

Av resvaneundersökningen från 2011 framgår att till centrala Göteborg, Linnéstaden och Majorna reser 53 000 till sina arbeten en vardag. Av dessa reser 24 000 från andra delar av Göteborgs stad, 13 000 bor redan i de centrala delarna och 16 000 reser från omgivande kommuner. Det finns således 16 000 personer som teoretiskt skulle kunna resa med pendeltåg till centrala Göteborg för att arbeta i dag.

Till Göteborg reser i dag ca 17 000 personer med pendeltåg i de tre tunga pendelstråken en vardag, men dessa har fler målpunkter än centrala Göteborg. En stor andel har sin sysselsättning i anslutning till Centralstationen och få reser vidare till Haga eller Korsvägen

Efter det att trängselskatten genomförts har tågpendlingen ökat med 1 500 till 17 000 resenärer per dag på de tre tunga linjerna medan expressbusstrafiken ökat med 4 500 till 27 000 resenärer per dag. Detta även efter det att expressbusslinjen från Ale lagts ned och ersatts med pendeltåg. Det är med andra ord busstrafiken som tar huvuddelen av resandeökningen för den kollektiva pendeltrafiken. Expressbusstrafiken ger uppenbart en bättre matchning av pendelresenärernas behov än vad pendeltågen gör. Ska man då skall lägga 20 miljarder kronor på Västlänken som få resenärer har behov av?

Kapaciteten på Centralstationen går att öka med bättre tåg

Redan idag går det drygt 30 tåg per timme till Centralen vid maxtrafik. Av dessa är 12 turer pendeltåg.

Körs pendeltågen med trippelkopplade X61 får vi mer än 13 000 passagerare per riktning under

maxtimmen. 12 pendeltåg med 700 i två riktningar ger minst 10 000 resenärer.

Det ger cirka 130 000 resor totalt under dygnet, att jämföra med drygt 30 000 pendelresor per dygn idag under vardagar. För maxtimmen är siffran idag cirka 3500 .

Frågan är hur mycket mer kapacitet man behöver och när.

Utan Västlänk kan man alltså klara en tredubbling mot kapaciteten idag. Med 2 % konstant ökningstakt klarar man sig i 55 år, medan man med 5% ökning klarar sig i 22 år. (d v s till år 2035)

Även om man från politiskt håll hävdar att man vill tredubbla innan 2035 finns idag inga klara belägg för en sådan ökning uthålligt över tid, utan den är mer att betrakta som en politisk målsättning.

Finns motiv för bilister att byta till tåg?

Det är sällan en enkel ekvation. För att en bilist ska byta från bil till tåg bör vågskålen med fördelar för tåg väga tyngre än den med nackdelar.

I huvudsak är det restiden som påverkar men även möjlighet till direktresor brukar framhållas.

Till zonen kring Haga och Korsvägen har biltrafiken minskat under många år. Minskningen till gatorna kring Haga har t ex varit mer än 40% sedan 1990 .. En annan begränsande faktor är tillgången på P-platser som är liten, särskilt kring Haga, och parkeringskostnaden som ökat markant.

Exakt hur många som idag bilpendlar till områdena idag är osäkert, men troligen är det mycket få och av dessa är det endast en liten del som bor intill pendelstationer.

För att en bilist ska byta behöver man troligen tjäna minst fem, helst tio minuter relativt kollektivresande idag. Slutsatsen blir att det kommer att bli en mycket liten överflyttning från biltrafik med Västlänken.

Under 2014 har passagerarna genom trängselstationerna ökat med 6,3%, något som visar att resenärer väljer bilen. Västlänken kommer inte att ändra på detta då den inte kommer att transportera resenärerna till sin slutdestination.

Hur påverkas Västlänkens lönsamhet av framtida planskildhet för kollektivtrafik inne i staden?

Problemet för många kollektivresenärer idag är inte att det tar lång tid att resa med tåget, utan restiden för anslutande resor. Planskildhet för spårvagnar kan här spara mycket tid.

Förhoppningsvis kommer man inom 20-30 år inse att detta är helt nödvändigt.

Om man t ex bygger planskild trafik som i konceptet "Allélänken" kan man spara cirka 6 minuter för resor från Centralen till Sahlgrenska eller Järntorget och hela 8 minuter till Marklandsgatan.

Restidsvinsterna och samhällsnyttan med Västlänken kommer att mer eller mindre försvinna.

Även den påstådda vinsten av minskad trängsel för de resande som tar Västlänken istället för spårvagnar kommer att reduceras drastiskt om en "stadsbana" byggs. Tågtunneln blir därmed till stora delar obsolet, vilket också påpekades av Sika i deras svar på remissen 2006.

Vad har Paris, London och Göteborg gemensamt?

Svaret är att alla tre städerna enbart har säckstationer för sin tågtrafik. Tankeväckande, eftersom Det är mångmiljonstäder vi pratar om. Det finns alltså utrymme för Göteborg att expandera. Vad Paris och London har är givetvis ett fungerande "Metro" och "Underground" system. Det är just det som Göteborg saknar, ett planskilt stadsbanesystem. Tyvärr väljer nu Göteborg /Vgregion att planera för att använda en extremt dyr tågtunnel i Leran under Göteborg som ett slags lokal kollektivtrafikled för 20 miljarder.

-"Av alla platser i Göteborg är Hagaparken den minst lämpliga för en järnvägsstation"

Man lokaliserar vanligen en järnvägsstation för att stödja en önskad stadsutveckling. Kring Hagaparken är ingen stadsutveckling möjlig – om man inte vill riva Haga. Staden kommer att växa nordost om city - Gullbergsvass, Frihamnsområdet och Ringön, samt Norra och Södra Älvstranden.

Håller budgen?

Västlänkens 6 km av tågtunnel går genom lera och Berg. Inte mindre än 10 övergångar mellan lera och berg. Berg. Liknande tunnelprojekt i utlandet har blivit kraftigt fördyrade. "The Big Dig" en biltunnel på 5,6 km under Boston slutade på 107 Miljarder kronor (SEK). Det var mer än dubbelt så dyrt än planerat. På närmare håll har vi tunneln genom Hallandsåsen som visar problem med tunnelbyggen. Trafikverket, samt en bred politisk församling, gör trots dessa ovan beskrivna förutsättningar bedömningen att projektets budget på 20 mdr håller. Detta finner vi inte vara troligt. Stora infrastrukturinvesteringar, i synnerhet de som gäller spårbunden trafik, har en otäck tendens att hamna långt över budget. En speciell svårighet Riksrevisionen har tidigare påpekat att för att kunna utnyttja Västlänken behövs ytterligare investeringar på mellan 20-35 miljarder. Dessa fördyringar drabbar den enskilde resenären eller pendlaren då ökade kostnaderna troligtvis kommer att tas ut i trängselskatt; genom högre avgifter, under större del av dygnet och under mycket längre tid.

Heikki Klaavuniemi

Matz Dovstrand

Regionråd (SD)

Regionrådsersättare (SD)

br